

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 iulie-august

Seria I, Anul XXXII, Nr. 1-2 (382-383), 2025

NOUA BISERICĂ DIN POIANA

Eugen Ivuț

Din sumar:

Scrisoarea PSS Virgil Bercea pentru Ziua Mondială a bunicilor și vârstnicilor - pag.2; Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; Acesta este Fiul meu iubit - pag. 4; Maria, mama iubiri, vrednică de iubire - pag. 8; Centenarul Surorilor Oblate Asumționiste - pag. 15; „O chemare la Speranță, Iubire și Slujire” - interviu cu părintele Levente Kovács - pag. 18.

Scrisoarea PSS Virgil Bercea pentru Ziua Mondială a Bunicilor și Vârstnicilor

**Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

Duminică, 27 iulie, vom celebra cea de-a cincea Zi Mondială a Bunicilor și a Vârstnicilor, în lumina Jubileului Speranței și a cuvintelor Sfintelor Scripturi: „Binecuvântat este omul, care nu și-a pierdut speranța” (Sir 14,2).

Sfântul Părinte Papa Leon al XIV-lea ne oferă, în mesajul său, o reflecție profundă asupra valorii bătrâneții ca timp de har și de binecuvântare. Într-o lume grăbită, deseori neatentă la fragilitatea și înțelepciunea celor în vârstă, Biserica ne îndeamnă să nu uităm că bunicii și vârstnicii sunt adevărați martori ai speranței și ai credinței, stâlpi ai familiilor și ai comunităților noastre.

Așa cum Dumnezeu l-a chemat pe Moise să elibereze poporul la vârsta de 80 de ani, și cum l-a înzestrat pe Abraham cu făgăduința unei vieți noi la bătrânețe, tot așa ne cheamă și pe noi să recunoaștem frumusețea unei vieți dăruite până la capăt. Bătrânețea nu este un apus, ci o maturitate a harului, o ocazie de a iubi și de a ne ruga, de a împărtăși ceea ce este mai prețios: credința, înțelepciunea, blândețea.

Vă îndemn și vă încurajez să celebrăm aceas-

tă zi printr-un gest de apropiere de bunicii și vârstnicii din jurul nostru. Vizitați-i, rugați-vă împreună cu ei, oferiți-le un zâmbet, o mângâiere, un semn de afecțiune sinceră. Acolo unde este singurătate, să fim prezență; unde este tăcere, să fim voce; unde este uitare, să fim memorie vie și iubitoare.

În acest An Sfânt, Biserica oferă și o Indulgență plenară celor care, cu suflet curat, îi vizitează pe vârstnicii singuri. Să privim aceste vizite nu doar ca pe o datorie creștină, ci ca pe o adevărată întâlnire cu Cristos.

Să-i prețuim pe cei vârstnici în fiecare clipă ca pe rădăcinile vii ale familiilor noastre și ale Bisericii.

În comuniune de rugăciune,

† **Virgil BERCEA**
Episcop

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantiş.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

*Ziua Mondială a
Bunicilor și Vârstnicilor
2025*

„Binecuvântat este omul care nu și-a pierdut speranța.”

Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus*

Să ne ridicăm privirea, să ne uităm la ea, la Mama noastră

15.08.2025

Iubiți frați și surori, sărbătoare frumoasă!

Părinții de la Conciliul Vatican II ne-au lăsat un text minunat despre Fecioara Maria, pe care îmi place să îl recitesc astăzi împreună cu voi, în timp ce celebrăm solemnitatea Primirii ei la gloria cerească. La sfârșitul documentului despre Biserică, Conciliul afirmă astfel: „Mama lui Isus, după cum în ceruri, glorificată deja cu trupul și sufletul, este chipul și pârga Bisericii care va ajunge la plinătate în veacul ce va să vină, tot astfel, aici pe pământ, strălucește ca un semn de speranță sigură și de mângâiere pentru poporul pelerin al lui Dumnezeu, până când va veni ziua Domnului (cf. 2Pt 3,10)” (*Lumen gentium*, 68).

Maria, pe care Cristos înviat a luat-o cu Sine în glorie cu trupul și sufletul, strălucește ca icoană a speranței pentru fiii ei pelerini în istorie. Cum să nu ne gândim la versurile lui Dante, în ultimul cânt din *Paradisul*? În rugăciunea pusă în gura Sfântului Bernard, care începe cu „Mamă Fecioară, fiica Fiului tău” (XXXIII, 1), poetul o laudă pe Maria pentru că aici pe pământ, printre noi muritorii, este „fântână vie de speranță” (ibid., 12), adică un izvor viu, țâșnind de speranță.

Surorilor și fraților, acest adevăr al credinței noastre este perfect în ton cu tema Jubileului pe care îl trăim: „Pelerini ai speranței”. Pelerinul are nevoie de o destinație care să orienteze călătoria sa: o destinație frumoasă, atrăgătoare, care să îi conducă pașii și să îl încurajeze atunci când este obosit, care să reaprindă mereu dorința și speranța în inima sa. Pe drumul existenței, această destinație este Dumnezeu, Iubire infinită și veșnică, plinătate de viață, de bucurie, de orice bine. Inima umană este atrasă de o astfel de frumusețe și nu este fericită până nu o găsește; și, într-adevăr, riscă să nu o găsească dacă se pierde în mijlocul „pădurii întunecate” a răului și a păcatului.

Dar iată harul: Dumnezeu a venit în întâmpinarea noastră, a luat trupul nostru, făcut din pământ, și l-a luat cu Sine, simbolic, spunem noi, „în cer”, adică

în Dumnezeu. Este misterul lui Isus Cristos, întrupat, mort și înviat pentru mântuirea noastră; și, inseparabil de el, este și misterul Mariei, femeia din care Fiul lui Dumnezeu a luat trup, și al Bisericii, trup mistic al lui Cristos. Este vorba de un unic mister de iubire și, prin urmare, de libertate. Așa cum Isus a spus „da”, tot așa Maria a spus „da”, a crezut în cuvântul Domnului. Și întreaga ei viață a fost un pelerinaj al speranței împreună cu Fiul lui Dumnezeu și al ei, un pelerinaj care, prin Cruce și Înviere, a dus-o în patrie, în îmbrățișarea lui Dumnezeu.

Pentru aceasta, în timp ce suntem pe cale, ca indivizi, ca familie, în comunitate, în special când vin norii și drumul devine nesigur și dificil, să ne ridicăm privirea, să ne uităm la ea, la Mama noastră, și vom regăsi speranța care nu înșală (cf. Rom 5,5).

După *Angelus*, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Iubiți frați și surori!

Astăzi vrem să încredințăm rugăciunea noastră pentru pace mijlocirii Fecioarei Maria, ridicată la cer. Ea, ca Mamă, suferă pentru relele care îi afectează pe copiii săi, în special pe cei mici și pe cei slabi. A confirmat acest lucru de atâtea ori de-a lungul secolelor, cu mesaje și apariții. Proclamând dogma Adormirii Maicii Domnului, în timp ce experiența tragică a celui de-Al Doilea Război Mondial era încă arzătoare, Papa Pius al XII-lea scria: „Este de sperat că toți cei care vor medita exemplele glorioase ale Mariei vor fi tot mai convingși de valoarea vieții umane” și exprima speranța ca să nu mai aibă loc niciodată „irosire de vieți umane prin incitarea la războaie” (constituția apostolică *Munificentissimus Deus*).

Cât de actuale sunt aceste cuvinte! Din păcate, chiar și astăzi ne simțim neputincioși în fața răspândirii în lume a unei violențe tot mai surde și insensibile la orice impuls de umanitate. Totuși, nu trebuie să încetăm să sperăm: Dumnezeu este mai mare decât păcatul oamenilor. Nu trebuie să ne resemnăm cu prevalența logicii conflictului și a armelor. Împreună cu Maria, credem că Domnul continuă să îi ajute pe fiii săi, amintindu-și de milostivirea sa. Numai în ea este posibil să regăsim calea păcii.

Și acum vă adresez salutul meu vouă, pelerini din Italia și din diferite țări. Salut comunitatea universitară de evanghelizare din Honduras; familiile din Mișcarea Iubirii Familiale, care au încheiat exercițiile spirituale; grupul de cupluri căsătorite și logodnici „Sfânta Rita”. Cele mai bune urări și sărbătoare frumoasă tuturor!

Silvia PANTIȘ

Acesta este Fiul Meu cel iubit

După ce l-a mărturisit de mai multe ori pe Mesia, cu multă înflăcărare, Ioan Botezătorul a urmat o faptă ce le-a întrecut pe celelalte. Sfântul Ioan Evanghelistul descrie acest episod: „A doua zi, iarăși stătea Ioan la Iordan și doi dintre ucenicii lui. Și privind pe Isus care trecea a zis: <Iată Mielul Lui Dumnezeu>.” Cei doi ucenici, vrăjiți fiind de cele auzite, fără să fie opriți de Botezătorul, au ales atunci să-l urmeze pe Isus, care se depărta, urmând țărmurile Iordanului. Ei voiau să-i vorbească, dar nu îndrăzneau. „El întorcându-se și văzându-i că merg după El le-a zis: <Ce căutați?>” iar ei au spus: „Învățătorule, unde locuiești?” „Veniți și vedeți”, le-a răspuns. Ei au profitat de invitație, au călătorit împreună și au stat cu El o zi întreagă. Nu știm care a fost convorbirea, dar cu siguranță a fost roditoare, pentru că nici un om nu a vorbit vreodată ca Isus, Fiul Lui Dumnezeu.

Cei doi tineri erau: Andrei, frate cu Simon la care a alergat și i-a spus: „Am găsit pe Mesia” apoi l-a adus la Isus, care privindu-l i-a zis: „Tu ești Simon fiul lui Iona, te vei numi Chefa”. Celălalt ucenic era Ioan evanghelistul, care din modestie nu și-a spus numele, dar după descrierea amănunțită a evenimentelor se vede, că era vorba de El, care cu siguranță l-a adus și pe fratele lui Iacob la Isus. Toți patru erau pescari. Isus și-a ales astfel, primii ucenici, cărora le-a cerut să-l urmeze și care i-au rămas și cei mai apropiați. Petru, Iacob și Ioan, au fost favorizați, ca să-l însoțească la evenimentele mai importante, atât în ceasurile de slavă, cât și în cele de durere. Astfel la „Schimbarea la Față”, descrisă de Evanghelistul Matei, Isus îi ia pe cei trei, urcă pe muntele Tabor, unde fața lui a început să strălucească, ca soarele și hainele i-au devenit albe ca lumina. Moise și Ilie au apărut și vorbeau cu El. Un nor luminos i-a umbrît și din el s-a auzit un glas zicând: „Acesta este Fiul meu cel iubit, în care am binevoit. Pe Acesta ascultați-l”. Ucenicii s-au înspăimântat și au căzut cu fața la pământ. Isus, rămas singur s-a apropiat și i-a încurajat: „Sculțați-vă și nu vă temeți”. Menirea Lui nu era să rămână aici, unde a remarcat Petru ce bine le este. Arătându-și dumnezeirea a vrut să-i întărească pentru ceasurile triste care aveau să le parcurgă, atunci când El va trece prin Patima și moartea, care-i erau predestinate și acceptate, pe care le-a anunțat în timp ce coborau.

Dumnezeu Tatăl ne iubește, de fapt, pe toți fiii Săi de pe pământ, atât de mult, încât l-a dat pe Fiul Său cel fără de păcat, (de care spunea să ascultăm), ca să-și dea viața pentru mântuirea noastră.

La Cina cea de taină, Isus a instituit taina sfintei Împărtășanii prin hrana nemuritoare, care este un dar făcut pentru ucenici și pentru lume. Dacă dorim să știm unde locuiește, ne va spune „Veniți și vedeți.” În Tabernacolul din Biserică, e prezent prin Sfânta Euharistie. E același cu Cel născut în Betleem, cu Cel ce înfăptuia

minuni, cu Cel plin de compasiune, cu Cel care și-a dat viața pentru noi. Știe să facă și acum tot ce făcea în viața Sa de pe pământ: știe să ne vorbească, să ne dea sfaturi, să ne asculte, să ne vindece. Să realizăm ce mister de iubire e în fața noastră. Să-l iubim pentru desăvârșirea și binefacerile Lui. Pentru aceasta, trebuie să petrecem timp împreună. Apropiindu-ne de El preluăm o parte din însușirile Lui: devenim mai buni, mai blânzi, mai iubitori, mai atenți la semeni. El ne schimbă tristețea în bucurie, dezamăgirea în speranță, oboseala în odihnă, ne aduce lumina când băjbăim în întuneric, în locul agitației ne întâmpină cu pacea Sa. El vrea să ne deschidem inima ca unui prieten, împărtășindu-i toate problemele noastre.

Să avem în vedere că deseori, Isus e singur, închis în Tabernacol. Chiar dacă nu suntem în preajma lui, să-i transmitem de mai multe ori pe zi gândurile noastre bune, să-l adorăm, să intrăm în comuniune cu El.

Isus fiind unit cu Tatăl prin Spiritul Iubirii, dorește să unească pe toți oamenii prin aceeași Iubire. Să observăm rugăciunea Lui plină de sensibilitate: Părinte, Tu i-ai iubit pe ei, cum m-ai iubit pe mine. Voiesc ca unde sunt Eu să fie și ei cu Mine împreună, ca să se bucure de mărirea mea, căci m-ai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii. Eu le-am arătat numele Tău și-l voi arăta ca iubirea cu care m-ai iubit să fie în ei și Eu în ei.”

Să nu uităm a mulțumi Preasfintei Treimi pentru darurile mari pe care ni le face. Să nu uităm a mulțumi Fecioarei Maria, Mama Lui Isus, prima adoratoare a Lui și a Treimii Preasfinte. Ea, Mama adorării, ne conduce la Fiul Său iubit, deschizându-ne calea Adorației Euharistice și a mântuirii noastre.

Jubileul Tinerilor - 2025

„Suntem mai aproape ca niciodată de tinerii care suferă din cauza celor mai grave răni provocate de alți oameni. Suntem alături de tinerii din Gaza, de cei din Ucraina și de toți tinerii din țările afectate de război”, a spus Papa Leon al XIV-lea duminică, 3 august 2025, în cadrul Sfintei Liturghii de încheiere a Jubileului Tinerilor, la Tor Vergata, eveniment la care au participat peste un milion de pelerini.

„Voi sunteți semnul că o lume diferită este posibilă: o lume a fraternității și prieteniei, unde conflictele nu se rezolvă prin arme, ci prin dialog”, a subliniat Papa, reiterând astfel că pacea este posibilă dacă o dorim cu adevărat. Apoi le-a dat tuturor tinerilor întâlnire la Seul, în Coreea de Sud, unde, între 3 și 8 august 2027, va avea loc Ziua Mondială a Tineretului.

Astfel s-a încheiat Jubileul Tinerilor, o adevărată Întâlnire Mondială a Tineretului din punct de vedere numeric, care, în săptămâna 28 iulie – 3 august 2025, a cuprins străzile Romei, declinând speranța și pacea în toate limbile Pământului. Tinerii l-au primit cu bucurie pe Papa Leon al XIV-lea, pentru care a fost prima adevărată baie de mulțime printre tineri, pe care a trăit-o cu calm și cumpătate, fără să-și ascundă emoția pentru generația tinerilor de astăzi care nu doar caută răspunsuri, ci vor să ofere lumii mesajul lor. Papa i-a încurajat pe toți să aibă idealuri mărețe: „Nu vă mulțumiți cu mai puțin” și „Molipsiți pe oricine întâlniți cu entuziasmul vostru și cu mărturia credinței voastre!”. De asemenea, a reiterat mesajul Papei Francisc de la Lisabona, din 2023, care i-a îndemnat să nu se teamă de neliniștea interioară: „Să nu ne alarmăm dacă ne simțim neliniștiți, însetați, incompleți. Nu suntem bolnavi, ci suntem vii!

Căutarea sensului, dorința de viitor, de împlinire, toate acestea sunt semne ale vieții adevărate.” Papa Leon a adăugat că tinerii nu trebuie să își potolească setea cu „substitute inefficiente”.

Celebrarea de duminică a înregistrat cifre record, obișnuite pentru evenimentele catolice: nu doar un milion de tineri, după cum a spus prefectul Romei, Lamberto Giannini, ci și o mulțime de clerici. Peste douăzeci de cardinali, **450 de episcopi** și **șapte mii de preoți** au concelebrat cu Papa.

Reamintim că la Jubileul Tinerilor de la Roma au participat din țara noastră **696 de pelerini**, printre care: trei episcopi – PSS Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea și responsabil al Comisiei pentru Laici – Tineret din cadrul Conferinței Episcopilor Catolici din România (CER), PSS László Böcskei al Diecezei Romano-Catolice de Oradea și PSS Cristian Crișan, episcop auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș – alături de **30 de preoți**, **15 persoane consacrate** și **648 de laici** (adolescenți, tineri și adulți). Din Eparhia Greco-Catolică de Oradea au fost la Roma peste **70 de tineri**, însoțiți de pr. Popa Paul și doamna Ramona Dragoș de la Biroul Pastoral pentru Laici al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, pr. Aurel Hendea și pr. Alexandru Suciu.

„Duceți această bucurie, acest entuziasm în întreaga lume. Voi sunteți sarea pământului, lumina lumii: duceți acest salut tuturor prietenilor voștri, tuturor tinerilor care au nevoie de un mesaj de speranță. Mulțumesc încă o dată tuturor! Drum bun!” a spus Papa Leon al XIV-lea.

Mihaela CABA-MADARASI

Pelerinaj - de la Bocșa la Bădăcin

Sâmbătă, 12 iulie 2025, credincioșii Parohiei Bocșa din județul Sălaj au pornit în tradiționalul pelerinaj anual pe jos de la Bocșa la Bădăcin, ajuns la cea de-a 8-a ediție. Ni s-au alăturat credincioși din Zalău și Bobota, amatori (iubitori) de rugăciune, de jertfă, de Dumnezeu. Ne-am adunat peste 50 de persoane, în frunte cu Sfânta Cruce a Domnului, iar pașii ne-au fost ritmați de un mare număr de copii, care ne-au stimulat și ne-au dat încredere să înaintăm.

Evenimentul a debutat cu Sfânta Liturghie celebrată în biserica din Bocșa, locul de veci al cărturarului sălăjean Simion Bărnăușiu, de către părintele Orest Nichita, împreună cu părintele Florian Gui și părintele Adrian Botea. Scopul pelerinajului este acela de a reface în mod simbolic drumul lui Simion Bărnăușiu, înaintașul bocșenilor, spre rudele sale din Bădăcin, familia Maniu, dar și acela de a împleti memoria, rugăciunea și jertfa noastră cu cele ale marilor oameni ai Bisericii și națiunii. Am pornit cu speranța care nu dezamăgește (*spes non confundit*), cu gândul la Fericitul Cardinal Iuliu Hossu, care a consacrat biserica din Bocșa și care de atâtea ori a trecut pragul casei Maniu din Bădăcin, ne-am rugat apoi la mormintele familiei Maniu din grădina casei memoriale, pomenindu-l împreună cu aceștia și pe doctorul Ioan Boilă, strănepot al Sfinxului de la Bădăcin, mutat la casa Tatălui în urmă

cu câteva zile. În continuare, ne-am bucurat de un tur ghidat oferit de domnișoara Ana Maria Borz, muzeograf al casei memoriale.

Mulțumim pentru multa dragoste și disponibilitate, pentru omenia de care am avut parte și de această dată din partea părintelui Cristian Borz și a familiei sale.

Cu ajutorul Bunului Dumnezeu, care plinește orice neajuns și neputință, ne propunem să ținem calea dreaptă, să ne ținem de obiceiurile bune și să ducem mai departe, an de an, acest pelerinaj.

Pr. Adrian Fabian BOTEA

Tabăra Ecumenică Internațională de la Loreto

În perioada 27 iulie – 3 august 2025 a avut loc cea de-a XV-a ediție a Taberei ecumenice internaționale de la Loreto. Anul acesta, tabăra s-a desăvârșit prin participarea la Jubileul Tinerilor de la Roma, desfășurat între 1 și 3 august. La această ediție au participat tineri din Italia, România, Ungaria, Ucraina și Suedia, reprezentând creștini din Bisericele Romano-Catolică, Greco-Catolică, Ortodoxă și Lutherană. Din partea Episcopiei Greco-Catolice de Oradea a participat un grup de 11 tineri, însoțiți de responsabili eparhiali, părintele Zima Zorel și prof. Zima Carmen. Aceștia sunt tineri activi în viața Bisericii, unii din Oratoriul „Colț de rai” al Parohiei Greco-Catolice din Beiuș, de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea, respectiv din parohiile greco-catolice din Carei și Sântandrei. Și în acest an, demersul ecumenic a fost organizat și susținut prin Asociația „Ave Miriam” din Beiuș.

Tabăra ecumenică internațională de la Loreto – „From EurHope to EurHome” – a avut ca temă pericopa din Evanghelia după Luca, capitolul 4, versetele 14-22, iar motto-ul ediției 2024 a fost: „Zorii se ivesc acum”!

An de an, tabăra este organizată de don Francesco Pierpaoli, în colaborare cu reprezentanți ai diferite-

lor culte din diverse națiuni. „Casa din Nazaret” a Fecioarei Maria, situată în Bazilica din Loreto, este pentru această tabără simbolul liniștii unui cămin în care tinerii se regăsesc ca într-o familie și lansează provocarea unei vieți dedicate împlinirii voinței lui Dumnezeu, asemenea tinerei Maria din Nazaret. Pietrele din zidul „casei” simbolizează fiecare creștin, indiferent de confesiune sau naționalitate, chemat să construiască poduri interculturale și confesionale, nu ziduri de separare. Ecumenismul specific acestei tabere păstrează pedagogic și spiritual caracteristicile identitare confesionale, dar și promovează fraternitatea și respectul pentru diversitate, fără a devia spre un melanj religios.

Pr. Zorel ZIMA

Pelerinajul Eparhial la Roma în Anul Jubiliar al Speranței

În perioada 21–28 iunie, am fost invitați să participăm la Jubileul Anului 2025, cu tema: „Pelerini ai Speranței”. Biserica Catolică celebrează o dată la 25 de ani acest Jubileu – un moment de har și reînnoire spirituală. Vizitând locuri sacre și rugându-ne împreună, am trăit și am simțit profund comuniunea cu Dumnezeu și cu frații noștri în credință.

Sâmbătă, am plecat din curtea Seminarului Greco-Catolic din Oradea, însoțiți de binecuvântarea Preasfințitului Virgil, care ne spusese că pelerinajul este un drum al credinței.

Duminică, am participat la Sfânta Liturghie Arhierască în Bazilica Sfântului Anton din Padova, unde am cerut regăsirea credinței noastre – o credință adevărată și puternică, avându-i ca model pe episcopii noștri martiri. În ziua următoare, ne-am îndreptat spre Roma, unde am rămas timp de trei zile. Roma, cetatea eternă, în care fiecare piatră are o istorie – cetatea împăraților romani și a sfinților martirizați în primele secole ale erei noastre. Vizita la Roma este copleșitoare: temple și monumente antice, biserici, catacombe, piețe, fântâni, muzee și, bineînțeles, Vaticanul.

Marti, am participat la Sfânta Liturghie în Bazilica Sfântului Petru, nu înainte de a trece prin Poarta Sfântă, simbol al deschiderii unei căi extraordinare spre mântuire. Am primit indulgența plenară, în condițiile obișnuite.

Ne-am rugat, ne-am recules și am trăit unele dintre cele mai emoționante momente: cu zâmbetul pe buze și cu ochii înlăcrimați.

După această încărcătură spirituală, am vizitat câteva obiective: Piazza Navona, Fontana di Trevi, Colosseumul – din păcate, doar pe dinafară –, Columna lui Traian, Piazza di Spagna, Muzeele Vaticanului, care găzduiesc unele dintre cele mai mari colecții de artă din lume, Capela Sixtină și capodopera lui Michelangelo.

Într-una dintre zile, am trăit un moment cu adevărat unic: audiența cu Sfântul Părinte Papa

Leon al XIV-lea.

Vineri, ne-am îndreptat spre Cascia, la Sfânta Rita, ocrotitoarea cauzelor imposibile. Acolo, fiecare dintre noi ne-am încredințat problemele, i-am adus înainte pe cei dragi și am mulțumit pentru ajutorul primit.

După această profundă experiență spirituală, în care am pășit pe urmele Sfinților Apostoli Petru și Pavel, ne-am rugat la liturghii în locuri încărcate de har, simțind – în tăcerea rugăciunii – apropierea lui Dumnezeu. Putem spune, cu toată încrederea, că Roma ne-a reamintit că suntem parte dintr-o Biserică vie, universală, care unește milioane de suflete în același crez și în aceeași speranță.

Întorși acasă, să continuăm acest pelerinaj în viața noastră de zi cu zi – în familie, în comunitate, în felul în care ne purtăm unii cu alții. Să rămânem pelerini ai speranței pentru totdeauna!

Suntem recunoscători Bunului Dumnezeu pentru acest pelerinaj, dar și Preasfințitului Virgil, care a fost alături de noi împreună cu preoții deosebiți.

Mulțumim organizatorilor și șoferilor – toți au contribuit la reușita acestui pelerinaj.

Și nu în ultimul rând, lui Eugen, care a surprins – și ne-a surprins – cu fotografiile sale autentice.

Agneta FĂRCAȘ

Maria-Mirela FILIMON

REUNIUNEA MARIANĂ

Maria, mama iubirii, vrednică de iubire

Frumusețea unică a Mariei îmbracă toate calitățile care decurg din iubirea totală de Dumnezeu, împlinirea smerită a Voii LUI. MULȚUMIM LUI DUMNEZEU pentru acest dar ce s-a fost, spre mântuirea noastră, dăruit! Mulțumim Doamne Întreit Sfânt! Mulțumim Marie!

„Maria, luminează lină, poarta Cerului/ Ești templul Spiritului Sfânt/Mama sărmanilor și a celor mici” spun versurile unui cânt marian definind, în mic, ceea ce vedem privind spre MARIA. Gândul, grăind spre MAMA LUI ISUS și a noastră este, ar fi bine să fie, plin de iubirea instinctivă, încrederea totală a copilului mic, fiindcă așa suntem. Suntem mici, plăpânzi, dependenți de IUBIRE, dorind, cerând mereu atenție, ajutor, daruri.

Ca marianiști, ne-am încredințat Ei, continuăm să o facem prin noi și noi consacrați, cerem să ne ajute să fim „copii buni”, care o ascultă, o urmează, o imită, dar zi de zi nu încetăm să o măhnim, uitându-ne promisiunile sub tirania firii noastre, a celor ce credem că ne cotropesc dinafară: lumea, vremurile ,etc. Privind cinstit, atent, în liniște spre înlăuntrul nostru ușor descoperim adevărul: Cerem, dar nu oferim IUBIREA! Să cunoști pe cineva, poate să însemne, în primul rând șansa ta de a te recunoaște în el ca frate/soră, în aceeași familie. Să te vezi cum ești, să-ți recunoști calitățile, defectele. Frații sunt diferiți, se ceartă, împart lucruri, fac multe activități împreună, nu se acceptă ușor, au viziuni diferite, suspiciuni, neliniși din simpla neînțelegere a intențiilor, dar se simt uniți în aceeași familie unde legăturile firești sunt de IUBIRE. O iubire care nu se cere declarată, mimată ci trăită simplu în interior și, prin fapte, dăruită și primită cu zâmbet cald. Așa suntem și în Reuniunea Mariană, în familie!

„Ajutor, Maică Fecioară, ajutor, dă-ne ajutor/ Auzi cum fii Tăi te cheamă ,Tu singură poți ajuta cu mila Ta!” Chemarea, smerita recunoaștere, în simplitatea inimii, în oftatul de oboseală, de durere, că EA, fiind MAMĂ, ajută, pare îndeajuns, și este, dar cum nu mai suntem copii mici, întâmpinarea ajutorului de noi depinde spre îmbucurarea Ei! Orice ajutor, faptă de iubire are firesc o potențare a puterii prin bunăvoința recunoștinței și a efortului personal, prin implicare. Ca marianiști ne rugăm, așa cum Maria ne cere prin mesaje, în locurile sfinte unde apare, ne rugăm Rozariul, novene, diverse devoțiuni de-a lungul anului, mergem în pelerinaje, ajutăm pe cei în nevoie, încercăm să împlinim ceea ce a spus la Cana Galileii: „Faceti tot ce vă spune Isus!” Este oare întotdeauna cum cere MAMA, cu inima, cu smerita Ei deschidere spre Dumnezeu? Răspunsul este mereu personal, eliberat de motivații, scuze, dezvinovățiri.

Avem atât de mult DAR CERESC, O avem pe MARIA, Sfinții, Cărțile Sfinte, darurile științei spre simplificarea vieții, ne avem unii pe alții, acasă, la locul de muncă, în biserică unde găsim ajutor și îndrumare de la cei ce s-au dăruit Lui Dumnezeu prin chemare, prin har. Ne avem unii pe alții! Să ne gândim serios pentru ce am primit toate acestea dacă nu să fim fericiți, aici, acum, în această împrejurare a vieții noastre!? VOINȚA, GÂNDURILE noastre să le adunăm mănunchi spre unicul nostru scop: ÎMPLINIREA PLANULUI LUI DUMNEZEU și să le oferim Mariei fiindcă împreună cu EA suntem „pe cale”!

CU BLÂNDUL ISUS SĂ NE BINECUVÂNTEZE FECIOARA DE SUS!

Schimb de experiență la Baia Mare, cu ocazia Jubileului spiritualității mariane

La începutul lunii august, o delegație a Asociației eparhiale Reuniunea Mariană din Oradea, în colaborare cu Biroul Pastoral, a participat la un schimb de experiență la Baia Mare, la invitația conducerii Reuniunii Mariane din Maramureș. Evenimentul a fost prilejuit de Jubileul Reuniunii Mariane din Eparhia Greco-Catolică de Maramureș și a constituit un timp binecuvântat de rugăciune, comuniune și împărtășire a experiențelor pastorale.

Evenimentul a fost găzduit de Mănăstirea „Sfânta Maria” din Baia Mare, un mic colț de Rai, prin grija și dăruirea Surorilor Baziliene, care aparțin Ordinului Sfântului Vasile cel Mare.

Programul a fost foarte bogat, oferind fiecăruia căi de a se apropia mai mult de Dumnezeu, de sine și de

aproapele: Utrenia, Sfânta Liturghie, Acatistul Maicii Domnului, meditații urmate de timp de reflecție personală, prezentarea cărții Maria din Nazaret.

Laura OLOGU

Ziua Mondială a bunicilor și vârstnicilor, sărbătorită în Centrul rezidențial „Casa Frențiu”

„Pentru noi sunteți un dar, o binecuvântare, pentru că datorită dumneavoastră acest loc devine un colț de Rai” – s-a spus în cadrul evenimentului organizat la Centrul Rezidențial „Casa Frențiu” din Oradea, al Caritas Eparhial Oradea, cu prilejul Zilei Mondiale a Bunicilor și Vârstnicilor 2025, marcată duminică, 27 iulie a.c. Cu această ocazie, în mijlocul celor 51 de buni și vârstnici care locuiesc aici, s-a aflat episcopul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea, alături de aparținători, nepoți și copii, care au dorit să celebreze această zi împreună cu vârstnicii din familia lor.

„Într-o lume grăbită, adesea neatentă la fragilitatea și înțelepciunea celor în vârstă, Biserica ne îndeamnă să nu uităm că bunicii și vârstnicii sunt adevărați martori ai speranței și ai credinței, stâlpi ai familiilor și ai comunităților noastre” – a transmis Preasfințitul Virgil cu prilejul Zilei Mondiale a Bunicilor și Vârstnicilor 2025 la Oradea, reiterând tema acestei zile – „*Binecuvântat este omul care nu și-a pierdut speranța*” (Sir 14,2).

Mulțumind Preasfinției Sale pentru prezența în mijlocul comunității, precum și aparținătorilor care au ales să fie alături de cei dragi la acest moment festiv, pr. Ștefan Madarasi, coordonatorul Centrului Rezidențial „Casa Frențiu”, le-a transmis beneficiarilor urări de sănătate, pace și bucurii sufletești, subliniind importanța prezenței fiecăruia în conturarea unui loc deosebit, care trezește amintiri din copilărie și evocă semnificația profundă a bunicilor în viața noastră:

„Îmi aduc aminte că, în copilărie, atunci când mergeam la casa bunicii, era mereu un colț de Rai pe pământ – a mărturisit pr. Madarasi. Așa că, ori de câte ori intru aici, în casa dumneavoastră, simt același colț de Rai. Pentru că un bunic sau o bunică înseamnă bunătate, blândețe și tot ce poate fi mai frumos pe lume.”

În semn de recunoștință pentru valoarea lor inestimabilă, fiecărui bunic și fiecărei bunici i-a fost oferită o diplomă personalizată, realizată de asistentele sociale ale Centrului „Casa Frențiu”, Teodora și Rebeca. Acest gest simbolic a adus un strop de culoare evenimentului și zâmbete calde pe chipurile bunicilor.

Fiecărui bunic, un nume: „Cel mai vesel bunic”, „cel mai zâmbitor”, „cel mai activ bunic”, „cea mai elegantă bunică”, „bunica-artistă”, „bunica cea mai descurcărească” sau „bunica prietenoasă” sunt doar câteva dintre titlurile acordate seniorilor din „Casa Frențiu”, înmânate personal de Preasfinția Sa Virgil Bercea, împreună cu binecuvântarea sa.

O diplomă specială i-a fost oferită doamnei Miorița Săteanu, membru al Parlamentului Seniorilor și devotată vârstnică a Eparhiei Greco-Catolice de Ora-

dea, prezentă constant la activitățile dedicate vârstei a treia. De asemenea, au fost menționați și alți voluntari și invitați, printre care însuși Preasfinția Sa Virgil Bercea, considerat „bunicul cel blând” al tuturor celor care îl întâlnesc și se bucură de păstoria sa.

În încheiere, pr. Olimpiu Todorean, președinte al Caritas Eparhial Oradea, a transmis un gând de apreciere tuturor beneficiarilor Centrului Rezidențial „Casa Frențiu” și a anunțat surprizele pregătite pentru luna august – investiții interne menite să le ofere vârstnicilor o bătrânețe înțeleaptă, senină și respectată.

La final, bunicii au avut parte de o surpriză muzicală: un scurt moment artistic susținut de interpretul Remus Bondar, care a adus voie bună și nostalgii din tinerețe prin portul și cântecele populare specifice zonei Bihorului.

Toți cei prezenți au servit împreună prânzul de duminică în cantina Centrului Rezidențial, evenimentul încheindu-se cu tortul aniversar de „La mulți ani!”, oferit bunicilor de către familiari și personalul Centrului.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

Bunicii și Vârstnicii – rădăcinile vii ale credinței

Într-o atmosferă de aleasă sărbătoare și comuniune, duminică, 27 iulie 2025, comunitatea greco-catolică din Oradea s-a reunit în Catedrala „Sfântul Nicolae” pentru a celebra a V-a Zi Mondială a Bunicilor și Vârstnicilor, instituită de Sfântul Părinte pentru a aduce recunoștință, prețuire și speranță celor care, prin viața lor, au zidit în tăcere și rugăciune temelia familiilor și a Bisericii. Anul acesta, sărbătoarea a avut o însemnătate aparte la Oradea, marcând totodată Jubileul vârstei a treia, la 25 de ani de existență a Asociației „Viața Ascendentă”, dedicată pensionarilor și apostolatului prin speranță, rugăciune și slujire discretă.

Sărbătoarea a început în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea cu Sfântă Liturghie celebrată de părințele paroh Ovidiu Duma, totodată spiritual al Asociației „Viața Ascendentă”, alături de un numeros sobor de preoți și ipodiaconi, membrii acestei asociații și ai Reuniunii Mariane, alături de care s-au aflat familii de tineri și copii. Cu acest prilej 14 seniori au primit Diploma „Vârsta de Aur” la împlinirea frumoasei vârste de peste 80 sau 90 de ani. Evenimentul a inclus un gest simbolic de „punte între generații” în cadrul căruia vârstnicii au oferit copiilor din parohie baloanele speranței, iar copiii au împărțit tuturor credincioșilor iconițe. După cuvântul de învățătură adresat pe marginea Evangheliei zilei (Mt 10,37-42;11,1), părintele Duma a dat citire scrisorii pastorale a Preasfințitului Virgil Bercea, ierarhul locului, care a îndemnat toți credincioșii să celebreze această zi printr-un gest de apropiere față de bunicii și vârstnicii din jurul nostru: „*Vizitați-i, rugați-vă împreună cu ei, oferiți-le un zâmbet, o mângâiere, un semn de afecțiune sinceră. Acolo unde este singurătate, să fim prezență; unde este tăcere, să fim voce; unde este uitare, să fim memorie vie și iubitoare.*”

De asemenea, pr. Ovidiu Duma a vorbit despre bogăția pe care o reprezintă vârstnicii în fiecare familie și semnificația acestei zile la Oradea: „*Noi, aici la Oradea, avem astăzi o dublă sărbătoare: Ziua Bunicilor și Vârstnicilor celebrată la nivel mondial și Jubileul vârstei a treia. și La Oradea prin Asociația Viața Ascendentă, afiliată organizației internaționale Vie Montante Internationale, aniversăm astăzi 25 de ani de cateheze, de bucurii împărtășite, de întâlniri, de vizite la cei bolnavi și singuri, de mese pregătite cu iubire pentru cei nevoiași, de dragoste, sprijin și afecțiune pe care*

vârstnicii din comunitatea noastră le-au oferit mereu.”

În prilejul acestei aniversări, doamna Victoria Negrea, președinta Asociației „Viața Ascendentă”, a transmis un mesaj de suflet și i-a îndemnat pe toți vârstnicii prezenți să se alăture misiunii acestei asociații:

«*Sărbătorim astăzi, în cadrul Anului Jubiliar al Speranței, a cincea Zi Mondială a Bunicilor și Vârstnicilor; precum și Jubileul asociației „Viața Ascendentă”, afiliată asociației internaționale creștine a pensionarilor „Vie Montante Internationale” cu sediul în Franța. Scopul nostru este să oferim o nouă speranță creștinilor de vârstă a treia. (...) Ne-am bucurat de multe momente frumoase petrecute împreună, am activat în Reuniunea Marianistă, i-am sprijinit pe Cercetași; sunt 25 de ani de apostolat – în care ne-am îngrijit de bolnavi și vârstnici, nu i-am părăsit și nu i-am înstrăinat, am dăruit zile, nopți și ani. Pandemia ne-a îngenușat, dar nu ne-a învins. Crucea a deschis porțile închise ale spitalelor, permițând preoților noștri să aducă ultima împărtășanie prietenilor suferinzi. Ne-au fost aproape pr. Ovidiu Duma, pr. Sorin Crăciun, pr. Ioan Aciu, pr. Olimpiu Todorean. Unii dintre noi au ajutat persoane cu dizabilități, alții au contribuit la înființarea primelor centre pentru vârstnici din cartiere, iar alții au fost responsabili ai grupurilor „Vieții Ascendente”.*»

La rândul său, doamna Mirela Filimon, președinta Reuniunii Mariane, a urat asociației „Viața Ascendentă” viață lungă, plină de har și recunoștință.

În semn de apreciere pentru activitatea de apostolat și dăruirea față de semenii, au fost oferite diplome de onoare unor membri remarcabili ai vârstei a treia – „Diploma Vârsta de Aur” –, alături de un rozar binecuvântat, la împlinirea venerabilei vârste de peste 80 și 90 de ani.

Sărbătoarea s-a încheiat cu rostirea rugăciunii propuse de Papa Leon al XIV-lea pentru a V-a Zi Mondială a Bunicilor și Vârstnicilor, o chemare plină de lumină și încredere în Speranța care izvorăște din Dumnezeu.

Mihaela CABA-MADARASI

Sfințirea Bisericii Greco-Catolice din Poiana

În ziua de 12 iulie a Anului Domnului 2025, în timpul pontificatului Sanctității Sale Papa Leon al XIV-lea, al arhieriei Întâistătorului Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice, Preafericirea Sa Cardinal Lucian Mureșan, Arhiepiscop Major de Alba Iulia și Făgăraș, și al păstoririi Eparhiei de Oradea de către Preasfinția Sa, episcop Virgil Bercea, în prezența și cu împreună-slujirea Excelenței Sale Mons. Andrea Bruno Mazzocato, arhiepiscop emerit de Udine (Italia), a fost consacrată spre veșnica mărire a lui Dumnezeu biserica cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință” din localitatea Poiana. În Masa Sfântului Altar au fost așezate moaștele Fericților Episcopi Martiri greco-catolici Valeriu Traian Frențiu și Vasile Aftenie.

Comunitatea greco-catolică din Poiana a trăit cu bucurie și emoție acest moment solemn, în prezența Mons. Luca Caveada, secretar al Nunțiaturii Apostolice în România și Republica Moldova, a oficialităților naționale și locale, a preoților vicari ai Eparhiei de Oradea, a unui numeros sobor de preoți și diaconi, a persoanelor consacrate, a studenților teologi ai Seminarului Greco-Catolic din Oradea, precum și a numeroși oaspeți din țară și străinătate. Evenimentul a fost marcat de o celebrare liturgică solemnă, în cadrul căreia episcopul de Oradea a subliniat vocația fiecărui creștin de a fi „piatră vie” în Biserica lui Cristos și a îndemnat la mărturisirea curajoasă a credinței.

PSS Virgil Bercea: „*Suntem chemați să fim Biserică vie, mărturisitoare*”. „*Este cu adevărat o bucurie atunci când se sfințește o biserică nouă, pentru că este un moment în care o comunitate se regăsește în ea însăși*”, a spus Preasfințitul Virgil, împărtășind emoția acestui moment. Meditând asupra Evangheliei sfințirii (Mt. 16,13-19) și a celei a zilei (Mt. 9,9-13), ierarhul a accentuat importanța mărturisirii personale a credinței: asemenea lui Petru, fiecare credincios este chemat să rostească cu convingere: „Tu ești Cristos, Fiul lui Dumnezeu”, devenind astfel „piatră vie” a Bisericii.

În semn de prețuire pentru activitatea spiritual-misionară și pentru devotamentul față de Biserică, ca recunoaștere a marelui dar adus Domnului împreună cu credincioșii din Poiana, la finalul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Virgil Bercea a oferit crucea pectorală părintelui Vasile Todean, iar credincioșilor și copiilor din Poiana le-a înmănat diplome de recunoștință. Totodată, ca semn de apreciere pentru dăruirea lor față de Biserică, crucea pectorală pentru laici a fost conferită domnilor Varga Vasile (prim curator) și ipodiatonului Timoș Bogdănel.

Mulțumind lui Dumnezeu pentru momentele de rugăciune și pentru desăvârșirea Casei Domnului, părintele paroh Vasile Todean a subliniat bucuria de a fi și de a merge împreună – episcopi, preoți, persoane consacrate și poporul lui Dumnezeu

La final, ipodiatonul Bogdănel Timoș a transmis

un mesaj cu ocazia sfințirii bisericii greco-catolice din Poiana – un vis împlinit după șapte ani –, exprimând bucuria și recunoștința comunității față de această zi istorică. A subliniat că biserica nu este doar o construcție, ci o prezență vie a lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său, și a mulțumit tuturor celor care, cunoscuți sau necunoscuți, au contribuit prin rugăciune și faptă la zidirea acestui sfânt locaș: celor care au oferit găzduire temporară, celor care au adus pietrele de temelie de la mănăstirile Nicula și Bixad, precum și celor implicați în dimensiunea spirituală, culturală și artistică a edificiului.

Biserica este construită în stil bizantin clasic, pe plan central în formă de cruce greacă, cu două abside laterale simetrice, care distribuie elementele arhitecturale în jurul unei cupole octogonale centrale. Fațada este decorată în stil neo-românesc, inspirat de Fericitul Episcop Valeriu Traian Frențiu.

După Sfânta Liturghie solemnă, credincioșii au avut ocazia de a intra în biserică și de a se închina la masa Sfântului Altar, proaspăt consacrat, bucurându-se apoi de o agapă fraternală oferită de comunitate, în curtea școlii din localitate.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia greco-catolică Oșorhei

Ziua de 3 august 2025 a fost o zi de mare bucurie în Parohia Greco-Catolică cu hramul „Fericitul Ioan Suci” din Oșorhei. Cinci copii au trăit un moment deosebit de important în viața lor de credință: au primit pentru prima dată, în mod solemn, Sacramentul Spovezii și al Sfintei Împărtășanii, în cadrul Sfintei Liturghii celebrate de părinții Eduard Roman și Ioan Aciu.

În cuvântul de învățătură, pr. Eduard Roman a subliniat cât de prețioasă este binecuvântarea lui Dumnezeu în viața poporului credincios, mai ales atunci când ea susține intențiile curate și înmulțește darurile primite. Copiilor care au ales să vină la Isus, părintele

le-a transmis un îndemn simplu și profund: să aibă încredere în iubirea Sa, pentru a trăi o copilărie fericită și o viață cu adevărat împlinită.

Un lucru demn de remarcat este implicarea familiilor acestor copii în viața parohiei. Prezenți cu regularitate la programul spiritual inițiat aici, în special la Sfintele Liturghii, ei contribuie activ la viața comunității și la creșterea ei în credință.

Dumnezeu să-i binecuvânteze pe acești copii, pe familiile lor și pe toți cei care susțin formarea tinerelor generații în iubirea lui Cristos!

Pr. Ioan ACIU

Pelerinajul reșitenilor la Oradea

La 73 de ani de la trecerea la cele veșnice, în lagărul de exterminare de la Sighet, a Fericitului Episcop Martir Dr. Valeriu Traian Frențiu, Forumul Democratic al Germanilor din Banatul Montan a organizat un pelerinaj comemorativ la Oradea. Evenimentul a fost un prilej de reculegere, rugăciune și întoarcere la valorile creștine, într-o zi cu profundă încărcătură spirituală și istorică. Pelerinii au fost primiți cu căldură de Preasfințitul Dr. Virgil Bercea, episcop eparhial de Oradea, care a rostit cuvinte de întărire sufletească și a evidențiat moștenirea spirituală a Fericitului Valeriu Traian Frențiu. Pelerinajul s-a încheiat într-un cadru natural deosebit, la stațiunea climaterică Stâna de Vale, ctitorie a Episcopului Frențiu, loc ce poartă și astăzi amprenta viziunii sale pastorale și a grijii pentru trup și suflet. Această zi de pelerinaj a fost nu doar un act de comemorare, ci și o reafirmare a credinței, a rădăcinilor și a continuității unei tradiții care leagă comunitățile din Banatul Montan de valorile Bisericii și de memoria martirilor săi.

Un drum al recunoștinței, memoriei și credinței

Să ne amintim împreună de jertfa și moștenirea lăsată de Fericitul Valeriu Traian Frențiu.

Aducem mulțumiri domnului Erwin Josef Țigla, președintele Forumului Democratic al Germanilor din Banatul Montan, Preasfințitului Virgil Bercea, Episcop al Eparhiei de Oradea, doamnei Rodica Indig, consilier cultural și părintelui Fechete Mihai de la Mănăstirea Greco-Catolică Stâna de Vale.

Foto/text: **Mihale BOGDAN**

Hirotonire de preot

Prin punerea mâinilor Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, sâmbătă, 19 iulie a.c., în parohia greco-catolică „Sfânta Familie” din Zalău, diaconul Levente Kovács a fost hirotonit preot. La eveniment au luat parte președintele Consiliului Județean Sălaj, domnul Dinu Iancu Sălăjanu, prefectul județului Sălaj, domnul Cristian-Claudiu Bîrsan, pr. Valer Părau, protopop de Zalău și paroh al bisericii, pr. Gabriel Bubo, rector al Colegiului Pontifical „Pio Romeno” din Roma, alături de un numeros sobor de preoți din Eparhia Greco-Catolică de Oradea și din Arhiepiscopia Greco-Catolică de Alba Iulia și Făgăraș. Bucuria și emoția acestui moment semnificativ din parcursul unui student teolog au fost împărtășite de colegii săi seminariști din Oradea și de la Colegiul „Pio Romeno” din Roma, precum și de foști colegi de la spitalul unde a lucrat ca asistent medical.

Însoțit la Altar de pr. Anton Cioba, rector al Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea, și de pr. Ionuț Grad din parohia greco-catolică Cizer, diaconul Levente Kovács a fost îndemnat de păstorul său să aibă „o inimă ca Sfântul Pavel, mâinile și ochii lui Isus și spiritul Sfintei Fecioare Maria”.

„Preotul este cel cu inima frântă și smerită față de ceilalți” – a spus Preasfințitul Virgil în cuvântul de învățătură rostit la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Pornind de la Scrisoarea Sfântului Apostol Pavel către Romani (Rom 9,1-5), episcopul de Oradea a evidențiat durerea Sfântului Pavel pentru poporul său, pe care dorea să îl ducă pe tot la Domnul: „Această durere o purta în suflet, spunând – în inimă – mare-mi este întristarea și necurmată durerea ei. Purta, așadar, în inima sa durerea altora, le vedea suferințele și încercările și spunea cu o iubire extraordinară că este aproape să dorească a fi el însuși anatema pentru mântuirea creștinilor. Ce mare lucru!”

După cuvintele Sfântului Pavel – a mai spus ierarhul – „preotul trebuie să aibă o inimă mare, o inimă deschisă care nu se ocupă de ideologii sau alte problematice, ci de sufletele voastre, ale credincioșilor. Sfântul Pavel iubește poporul până la lacrimi și îl poartă în inima lui, îi poartă o iubire care ‘arde’ și care ‘costă’, o iubire desăvârșită. Aceasta trebuie să fie și iubirea preotului față de Popor, față de credincioși.”

Slujba de hirotonire într-o preoție a fost însoțită de glasurile înălțătoare ale Corului din Zalău și ale studenților teologi care au animat întreaga celebrare liturgică, precum și de emoțiile familiei și rugăciunile tuturor celor care îl însoțesc pe drumul preoției.

Pr. Levente Kovács este preot celibatar. S-a născut în localitatea Crasna, județul Sălaj, fiind al patrulea copil al familiei. A fost botezat la 27 iunie 1982 în Biserica reformată, iar Taina Sfântului Mir a primit-o în 2018 în Biserica romano-catolică „Înălțarea Sfintei

Cruci” din Carastelec. A absolvit, în anul 2000, liceul la Grupul Școlar Industrial Crasna (actualmente Grup Școlar „Cserey-Goga” Crasna), profilul Chimie-Biologie; în 2003 a finalizat Școala Postliceală Teologico-Sanitară Reformată din Cluj-Napoca; în 2007 a obținut diploma de licență la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Reformată, cu specializarea Teologie Reformată Didactică – Istorie. În 2017 a finalizat un masterat la Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Teologie Reformată și Muzică, cu specializarea Teologie aplicată (psihologie pastorală), Cluj-Napoca. Între 2020-2024 a urmat cursurile Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” – Departamentul Oradea.

A lucrat între 2004-2006 ca asistent medical la Cluj-Napoca; 2006-2007 ca profesor de Istorie la Școala Gimnazială Jebucu, jud. Sălaj; 2007-2021 ca asistent medical la Spitalul Județean de Urgență Zalău, jud. Sălaj; 2017-2018 ca profesor de Istorie la Școala Gimnazială Carastelec, jud. Sălaj, iar din 1 februarie 2024 este cantor la Parohia „Sfântul Gheorghe” din Oradea. În prezent este masterand la Drept Canonic la Institutul Pontifical Oriental din Roma, unde va continua studiile pentru încă doi ani, începând din această toamnă.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

Comemorarea Episcopului Demetriu Radu la Rădești

Comunitatea greco-catolică din Rădești, Proto-popiatul Aiud, județul Alba, s-a reunit duminică, 13 iulie 2025, Duminica a cincea după Rusalii, pentru a aduce un omagiu unuia dintre fiii săi cei mai de seamă: Episcopul Demetriu Radu (1862–1920). Cu acest prilej, a fost dezvelit și binecuvântat bustul ierarhului, amplasat în curtea bisericii pe care a ctitorit-o, și i s-a conferit, post-mortem, Episcopului Demetriu Radu, titlul de cetățean de onoare al comunei căreia îi dă numele.

Manifestarea comemorativă a debutat prin Sfânta Liturghie Arhierască, celebrată în biserica greco-catolică „Pogorârea Sfântului Spirit” din Rădești, de către Preasfinția Sa Cristian Crișan, Episcop auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, și Preasfinția Sa Virgil Bercea, Episcop al Eparhiei de Oradea, înconjurați de un sobor de preoți. Răspunsurile liturgice au fost oferite de studenți teologi din Blaj și din Oradea, iar atmosfera de rugăciune a fost una de adâncă reculegere și mulțumire.

În cuvântul de învățătură, Preasfinția Sa Virgil, urmașul Episcopului Demetriu Radu în scaunul episcopal al Oradiei Mari, a evidențiat personalitatea complexă și remarcabilă a Episcopului Demetriu Radu, model de dăruire pastorală, erudiție, loialitate față de Biserică și patrie. Preasfinția Sa a subliniat importanța păstrării memoriei Episcopului Demetriu Radu și cultivarea recunoștinței față de cel care a contribuit la păstrarea identității spirituale și naționale a românilor.

Atmosfera a fost animată și de solistul de muzică populară Sebastian Emanuel Stan, care a interpretat, la finalul Sfintei Liturghii, câteva pricesne și cântări religioase. A urmat slujba parastasului pentru Episcopul Demetriu Radu și membrii familiei sale, oficiată de Preasfinția Sa Virgil Bercea împreună cu Preasfinția Sa Cristian Crișan.

Primarul comunei Rădești, Alin-Teodor Nicula, a dat citire hotărârii Consiliului Local al comunei privind conferirea, post-mortem, a titlului de cetățean de onoare al comunei Rădești, Episcopului Demetriu Radu.

Prezent la Rădești, Secretarul Nunțiatului Apostolic din București, Don Luca Caveada, a transmis un mesaj din partea Nunțiunului Apostolic în România și Republica Moldova, IPS Giampiero Gloder, în cadrul căruia a evocat personalitatea Episcopului Demetriu Radu, despre care au mai vorbit părintele paroh Adrian Bișboacă și doamna Nicoleta Târnoavean, descendentă a episcopului născut la Rădești.

Unul dintre cele mai importante momente ale comemorării de la Rădești a fost dezvelirea și sfințirea bustului Episcopului Demetriu Radu, amplasat în curtea bisericii, realizat de artistul plastic Romi Adam.

Doamna Nicoleta Târnoavean și artistul plastic Romi Adam au primit cadouri din partea Episcopilor Cristian Crișan și Virgil Bercea, în semn de recunoștință pentru activitatea pe care o desfășoară pentru păstrarea

memoriei vii a Episcopului Demetriu Radu.

La evenimentul de la Rădești au participat protopopi, preoți, diaconi și credincioși din Arhieparchia de Alba Iulia și Făgăraș și din Eparhia de Oradea. Din partea autorităților locale și județene au participat Prefectul Județului Alba, Nicolae Albu, Secretarul general al Consiliului Județean Alba, Vasile Bumbu, Primarul și Vice-primarul comunei Rădești, Alin-Teodor Nicula și Balazs Tibor, consilieri locali ai comunei. O prezență deosebită a fost cea a fostului Procuror General al României, Augustin Lazăr, care are rădăcini în comuna Rădești.

Comemorarea Episcopului Demetriu Radu la Rădești s-a desfășurat și în contextul aniversării a 115 ani de la sfințirea, la 17 iulie 1910, a bisericii cu hramul „Coborârea Spiritului Sfânt”, ctitorită de Episcopul Demetriu Radu, cu prilejul împlinirii a douăzeci și cinci de ani de preoție. Biserica din Rădești, în care își doarme somnul cel de veci Episcopul Demetriu Radu, este una dintre cele mai frumoase biserici greco-catolice, grație picturii interioare realizate de marele pictor Octavian Smighelschi.

În anii 1920, prin unirea satelor Uifalău și Tam-pahaza, s-a constituit satul Rădești, în amintirea și pentru cinstirea Episcopului Demetriu Radu.

Evenimentul de la Rădești a fost o manifestare de recunoștință și reverență pentru un ierarh care, prin viața și jertfa sa, a lăsat o amprentă luminoasă în istoria Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, și în istoria națională.

**Biroul de Presă al Arhiepiscopiei
de Alba Iulia și Făgăraș**

Centenarul Surorilor Oblate Asumpționiste

Eugen Ivuț

„Vă mulțumesc pentru prezența dumneavoastră la Oradea! Bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze, iar Maica Sfântă să vă ocrotească mereu, pentru ca să rămâneți în mijlocul nostru o prezență tandră a Domnului în lumea de astăzi!”, a spus Preasfinția Sa Virgil Bercea, păstorul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea la Sfânta Liturghie celebrată la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului” din Oradea sâmbătă, 19 iulie a.c., cu ocazia aniversării a 100 de ani de prezență a Suro-rilor Oblate Asumpționiste în România, mai precis în Eparhia de Oradea.

În inima comunității parohiale din Oradea, împreună cu Frații Minori Conventuali Franciscani, la Sfânta Liturghie arhierescă au participat un grup de Surori Oblate Asumpționiste provenind din douăspreze țări ale lumii, venite de pe patru continente să se alăture suori-lor din Oradea în aceste zile de celebrare a Centenarului prezenței și misiunii lor în România. Au concelebrat părintele Vicar General Mihai Vătămănelu (OFMConv.), pr. paroh Iulian Robu (OFMConv.), alți călugări și preoți din Eparhia de Oradea, participând mulți credincioși ai locului, tineri, copii și persoane consacrate.

Surorile Asumpționiste, chemate în România de Fericitul Valeriu Traian Frențiu, au fost purtătoare de viață și lumină prin educație, demnitate și vocație, trezind credința și curajul în sufletele celor pe care i-au întâlnit. Ca femeia care, în tăcere, a atins haina lui Isus și a primit vindecare, ele au lucrat discret, dar profund, devenind o icoană a blândeții și iubirii lui Dumnezeu:

În urmă cu 100 de ani, Preasfințitul Frențiu v-a adus aici, la Oradea. Ce ați dorit să spuneți atunci și ce ne spuneți și nouă astăzi prin prezența dumneavoastră? Trei lucruri simple și fundamentale: «ridică-te!», «crede!», «ai curaj!» – mergeți înainte, credința mântuiește!”, a spus episcopul.

La finalul celebrării liturgice, Sora Felicia

Ghioghiș, responsabilă pentru proiectul Jubileu-lui, a adresat un cuvânt în numele Surorilor Oblate Asumpționiste aici prezente:

„Sunt surori venite de pe patru continente – lucru care se întâmplă rar – pentru a arăta modul nostru de a trăi universalitatea Bisericii Catolice și, în același timp, pentru a manifesta cu simplitate, dar și cu profundă recunoștință, prinosul nostru de mulțumire față de Dumnezeu, Cel care a fost mai întâi fidel față de noi în acești 100 de ani. Suntem aici, de asemenea, pentru a onora memoria surorilor noastre care ne-au precedat în Eparhia de Oradea, la București și în Moldova. Și, totodată, pentru a reînnoi «Da»-ul nostru de Oblate Asumpționiste dăruite lui Dumnezeu în slujba Împărăției Sale. Doresc să îmi exprim recunoștința față de Preasfințitul Virgil Bercea, păstorul Eparhiei de Oradea, deoarece dumneavoastră sunteți astăzi continuatorul Fericitului Valeriu Traian Frențiu, la chemarea căruia noi am venit în Eparhia de Oradea, mai exact la Beiuș și Oradea. Aduc mulțumiri și Fraților Franciscani – atât celor care au fost, cât și celor care sunt – pentru colaborarea lor cu surorile noastre de aici.”

«În prezent, la Oradea sunt patru călugărițe de rit latin, dar inserate în ritul bizantin adoptând tradiția orientală. Urmând carisma Congregației, surorile se implică în catehizarea copiilor, animarea liturgică în parohia greco-catolică „Maica Domnului” de care ele aparțin, asistență medicală în spital, asistența persoanelor în vârstă și a altor persoane defavorizate. Din luna mai 2024 comunitatea este de asemenea solicitată de Frații Franciscani să anime Liturghia duminică și în zilele de sărbătoare în satul Sărsig, situat la 40 km de Oradea. Surorile sunt bucuroase să trăiască spiritualitatea bizantină alături de credincioșii greco-catolici din Eparhia de Oradea, a cărui păstor este PSS Virgil Bercea.»

Mihaela CABA-MADARASI

Retragere Spirituală AGRU

În perioada 3-6 iulie a avut loc la Stâna de Vale, la Cantonul „Maria”, retragerea spirituală organizată de AGRU Oradea pentru membrii săi și alți doritori. Tema aleasă a fost: APOSTOLI AI SPERANȚEI

„Dumnezeul speranței să vă umple cu toată bucuria și pacea în credință, pentru ca prin puterea Spiritului Sfânt să prisosiți în speranță”. (Romani 15,13)

Aflându-ne în Anul Jubiliar al Speranței, am ales să aprofundăm tema Speranței „Speranța în Biblie”, temă în care am fost introduși încă din prima zi de către Pr. Iosif Fechetă, de la Mănăstirea Fericiților Episcopi Martiri Români, de la Stâna de Vale. Introducerea în temă a fost urmată de dezbateri și împărtășiri ale participanților.

Ziua de Vineri a fost dedicată apostolatului. Pr. Iosif ne-a prezentat documentele conciliare în care sunt prezentate formele de apostolat (Lumen Gentium, Christi Fideles Laici) iar apoi, în lumina documentului Apostolicam Actuositatem, am identificat elementele care definesc o asociație de tip acțiune catolică, transferând aceste caracteristici și la realitatea AGRU.

În după-amiaza zilei am parcurs un traseu montan „în compania sfinților Acțiunii Catolice” (fiecare participant primind descrierea a 2 sfinți /fericiți ai AC din lume, pe care i-a citit și a reflectat pe parcursul traseului), pentru ca sâmbătă, fiecare participant să

prezinte în adunarea plenară, portretele acestor sfinți: Pier Giorgio Frassatti, Alberto Marvelli, Pina Suriano, Gianna Berretta Molla, Riccardo Pampuri, Alberto Hurtado.

Momentele de rugăciune ținute la Mănăstirea Fericiților Episcopi Martiri Români (Sfintele Liturghii, Adorație, Rugăciunile de seară) ne-au ajutat să conștientizăm misiunea de apostoli și să ne asumăm cu responsabilitate greutățile unui drum la care suntem cu toții chemați, să îl parcurgem, vegheați de Sfinții Acțiunii Catolice și de Fericiții Episcopi Martiri Greco-Catolici, care au avut atât de mult la inimă formarea conștiințelor laicilor prin asociații de tip Acțiune Catolică – ASTRU și AGRU.

AGRU Oradea

Tabără de robotică la Stâna de Vale

În contextul Anului Jubiliar al Speranței, Parohia Greco-Catolică „Sfânta Treime” din Oradea – Nufărul a desfășurat o inițiativă inedită și profund inspiratoare pentru copii din parohie, o tabără de robotică organizată în perioada 01-07 august 2025 la Cantonul „Sfânta Maria” din Stâna de Vale, un loc binecuvântat de natură și încărcat de liniște spirituală. Această experiență a reunit educația – robotica, formarea spirituală și comuniunea în mijlocul creației lui Dumnezeu, oferind copiilor un cadru echilibrat pentru creștere intelectuală și sufletească.

Educație prin joacă și descoperire: întâlnirea cu Ozobot – un dispozitiv care dezvoltă creativitatea și gândirea logică, programare și robotică reală.

Tabăra a fost organizată de către pr. Marius Obreja, alături de profesorii Vicențiu și Oana Rusu de la Liceul Greco-Catolic „Timotei Cipariu” din București, alături de instructorii Gabi, Bogdan și Victor, specializați în informatică și robotică. Copiii au avut ocazia să învețe bazele programării și să descopere prin joacă, cum funcționează logica din spatele mișcărilor robotului Ozobot – un instrument educațional creat special pentru a-i apropia pe cei mici de conceptele digitale de bază. Pe durata întregii tabere, fiecare participant a beneficiat de propriul roboțel *Ozobot*, de un laptop-suport și de diverse materiale necesare.

Activitățile au fost adaptate vârstei și nivelului de înțelegere, oferind atât exerciții practice, cât și momente de lucru în echipă, de gândire critică și creativitate. Pe parcursul taberei, copiii nu doar că l-au „învățat” pe *Ozobot* să urmeze trasee și să răspundă la comenzi codificate, dar au învățat și să colaboreze, să-și asculte colegii și să își exprime ideile cu încredere.

Timpul petrecut în mijlocul munților nu a fost doar o pauză de la agitația urbană, ci și o ocazie ideală pentru recreere activă și conectare cu frumusețea creației. Copiii au explorat împrejurimile în drumeții prin pădurile de brazi și poienile din Stâna de Vale, au jucat diverse jocuri printre care și fotbal, s-au bucurat de aer curat și au construit legături de prietenie care vor rămâne vii în sufletele lor.

Pr. Marius OBREJA

20 de ani de la absolvirea Facultății de Teologie Pastorală

Foto: Eugen Ivuț

Vineri, 25 iulie a.c., în biserica Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea, absolvenții promoției 2005 ai Facultății de Teologie Greco-Catolică de la Universitatea „Babeș-Bolyai” – Departamentul Oradea, specializarea Teologie Pastorală, au sărbătorit printr-o Sfântă Liturghie celebrată de PSS Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, 20 de ani de la absolvire. Unii dintre ei, deveniți preoți, au slujit la Sfântul Altar alături de păstorul Eparhiei de Oradea, pr. rector Anton Cioba și pr. Florin Bode. Alții, prezenți împreună cu soții/soțiile și copiii lor, au trăi acest moment aniversar cu emoție și recunoștință. Cu toții s-au bucurat de revenirea în acest loc de suflet, de revederea colegilor și a profesorilor.

În cuvântul de învățătură adresat, Episcopul a subliniat misiunea preoțească de a aduce vindecare sufletească celor care, asemenea celor care vin la Isus orbi, muți sau șchiopi – nu trupește, ci sufletește. A amintit că, prin spovadă, ascultare și dezlegare, preoții redau pacea și speranța oamenilor, chiar dacă ei nu conștientizează mereu acest lucru.

„Ați ascultat Evanghelia zilei (Mt 15,29-31) care ne vorbește despre cei muți, șchiopi și orbi, aduși la Isus, și pe care El i-a vindecat. Dumneavoastră, după 20 de ani de preoție, cred că ați trăit adesea această experiență, atunci când oamenii au venit la voi și au fost vindecați. Poate că veți spune: ‘N-am făcut eu aceasta...’, dar eu vă spun că ați făcut-o, cu siguranță – prin spovadă, prin ascultare, prin dezlegarea păcatelor.

De câte ori suntem noi muți sufletește, ciungi sau orbi, iar dumneavoastră ne-ați redat sănătatea interioară? Deși puteți spune nostalgici ‘A mai trecut un an, au trecut douăzeci de ani...’, vă îndemn să priviți cu seninătate în urmă și recunoașteți cât de mult a lucrat Dumnezeu prin voi – fie că sunteți preoți sau laici. Domnul continuă să lucreze în viața fiecăruia dintre noi, iar noi, la rândul nostru, împrumutăm din

calitățile Sale și le dăm celor care ne caută ceea ce le lipsește cel mai mult și anume pacea sufletească.

În două decenii, ați redat această pace de nenumărate ori. I-ați ajutat pe oameni să vadă atunci când conștiința le era întunecată; să vorbească, atunci când erau apăsați de probleme; să meargă mai departe, atunci când nu mai aveau putere. Este un lucru extraordinar, pe care preoții îl fac în numele Domnului, prin Sfintele Sacramente: să ducă mai departe misiunea Domnului, să slujească, să vindece!

În toți acești ani, cu siguranță ați avut mari bucurii, dar și încercări. Vă îndemn să aveți încredere în Domnul și să credeți cu tărie că în El puteți totul. Dacă ajutați o singură persoană, să știți că ați ajutat întreaga lume. Nu contează numărul realizărilor, ci gesturile mici ale fiecărei zile sunt cele care ne aduc adevărata fericire: ajutorul oferit soțului sau soției, copiilor, oricărei persoane pe care o întâlniți.

Acestea sunt marile voastre realizări – și pe acestea le apreciază Domnul în fiecare zi. Dacă vom aștepta doar evenimentele grandioase, ele sunt rare: ne naștem o dată, ne căsătorim o dată, eventual se naște un copil o dată... Însă frumusețea vieții stă în bucuria clipelor mărunte, cotidiene, în înțelegerea faptului că Domnul ne este aproape și Maica Sfântă ne însoțește mereu pe urmele Fiului Său. Așa să ne ajute Bunul Dumnezeu și Maica Sfântă!” Amin.

Întâlnirea de 20 de ani de la absolvire a continuat cu un curs festiv în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic orădean la care a participat PS Virgil Bercea, absolvenți și foști profesori, printre care pr. prof. Cornel Dârle. Fiecare a împărtășit celorlalți realizările pastorale și personale de la ultima lor întâlnire care a avut loc acum 10 ani. Sărbătoarea s-a încheiat cu servirea mesei de prânz împreună, la Trattoria Seminarii.

Biroul de Presă EGCO
Mihaila CABA-MADARASI

„O chemare la Speranță, Iubire și Slujire”

- interviu cu părintele Levente Kovács -

Sâmbătă, 19 iulie a.c., în parohia greco-catolică „Sfânta Familie” din Zalău, diaconul Levente Kovács a fost hirotonit preot de Preasfinția Sa Virgil Bercea, păstorul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea. Un eveniment deosebit, cu atât mai grăitor cu cât s-a petrecut în contextul Anului Jubiliar. Despre semnificația acestui moment, despre anii de formare în Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții trei Ierarhi” din Oradea și despre misiunea care îl așteaptă, am stat de vorbă cu părintele Levente, într-un scurt interviu acordat revistei eparhiale «Vestitorul».

Un gând ca nou slujitor în Via Domnului

Pr. Levente: *Primesc această misiune cu recunoștință și cu smerenie. Știu că am fost chemat nu pentru meritele mele, ci pentru că Dumnezeu are un plan de iubire cu fiecare dintre noi. Ca preot, îmi doresc să fiu un slujitor al bucuriei, al speranței și al păcii, un semn viu al prezenței lui Dumnezeu în mijlocul oamenilor.*

Ce semnificație are primirea Tainei Preoției în acest An Jubiliar?

Pr. Levente: *Pentru mine, primirea Tainei Preoției în Anul Jubiliar înseamnă un moment de Har și totodată o responsabilitate profundă. Este o chemare de a deveni purtător al speranței, iubirii și păcii în lume. O chemare de a construi și întări legătura dintre om și Dumnezeu prin slujire, prin Sacramente, prin rugăciune. Răspund la această chemare cu hotărârea de a sluji cu dăruire și credință, încrezător în harul lui Dumnezeu.*

Ce v-a marcat cel mai mult parcursul spiritual și educativ?

Pr. Levente: *Cel mai mult m-au marcat rugăciunea intensă și formarea trăită în comunitate. Fiecare pas pe acest drum al creșterii spirituale m-a ajutat să înțeleg tot mai profund chemarea mea. Educația teologică și umană primită m-a pregătit să fiu un slujitor fidel, atent la oameni, deschis la nevoile lor și dedicat slujirii.*

Despre anii de formare la Oradea

Pr. Levente: *Anii de formare în Seminarul Greco-Catolic de la Oradea au fost un timp de maturizare în credință și de aprofundare a vocației. Comunitatea seminaristilor și îndrumarea formatorilor mi-au oferit un cadru în care am învățat nu doar teologie, ci și ce înseamnă să fii frate, prieten, viitor preot. Aceste experiențe au fost pentru mine o adevărată școală a slujirii și a iubirii jertfelnice.*

Ce mesaj adresați tinerilor care vor participa în zilele următoare (28 iulie – 3 august 2025) la Jubileul Tinerilor de la Roma?

Pr. Levente: *Dragi tineri, în această perioadă specială sunteți chemați să fiți martori ai iubirii și ai speranței în lumea noastră. Fiți pelerini curajoși pe drumul credinței! Păstrați credința vie în inimile voastre și nu ezitați să împărtășiți bucuria Evangheliei, chiar și în cele mai grele momente. Fiecare pas făcut în această călătorie spirituală este o întâlnire cu iubirea lui Dumnezeu și un semn de speranță pentru cei din jurul vostru. Zidiți-vă în credință și aveți încredere că, împreună, putem construi o lume mai bună, plină de iubire și compasiune. Vă doresc ca această peregrinare la Roma să fie pentru voi o experiență ziditoare și o întărire a misiunii voastre în Biserică! Vă însoțesc cu rugăciunea mea!*

Mihaela CABA-MADARASI

Foto:© Eugen IVUȚ

„Spiritul profetic al lui Ilie”

Sărbătoarea „Schimbarea la Față a Domnului nostru Isus Cristos”, prăznuită în data de 6 august 2025, a reunit în rugăciune la Schitul „Sfânta Cruce” din Stânceni numeroși credincioși și invitați din țară și din străinătate. Evenimentul a fost marcat de prezența Preasfinției Sale Cristian Crișan, Episcop auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, și a Preasfinției Sale Virgil Bercea, Episcop al Eparhiei de Oradea Mare.

În preziua sărbătorii, marți 5 august 2025, schitul a găzduit **colocviul internațional intitulat „Spiritul profetic al lui Ilie”**, organizat în parteneriat cu mai multe centre academice și confesionale. Deschiderea lucrărilor a fost realizată de Preasfinția Sa Cristian Crișan și Înaltpreasfinția Sa Serafim Joantă, Mitropolit ortodox

român al Germaniei, Europei Centrale și de Nord. Colocviul a reunit intervenții teologice și culturale din România, Franța, Germania și Statele Unite, creionând un cadru de dialog viu în jurul figurii profetului Ilie și a prezenței luminii divine în Scriptură și artă.

Printre cei care au luat cuvântul s-au numărat Prim-Rabinul **Rafael Shaffer**, Pr. **Tarciziu Șerban**, Pr. **Baptiste Sauvage**, OCD, Prof. **Ștefan Tobler**, **Andrei Dumitrescu** și Pr. **Alexandru Ioniță**. Această întâlnire a constituit un prilej de dialog interdisciplinar și interconfesional, desfășurat în spiritul unei căutări comune a luminii divine în istorie, text și imagine.

Sursa: www.aegc.ro

Școala de vară 2025

În perioada 7 – 18 iulie 2025, Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică de Oradea și Liceul Greco-Catolic Iuliu Maniu Oradea au organizat programul educațional Școala de Vară 2025. De-a lungul celor două săptămâni, ne-au călcat pragul aproximativ 300 de elevi, unii o săptămână, alții două.

Au fost două săptămâni pline de activități și jocuri ce au avut ca scop Educația pentru viață. Activitățile au vizat educația moral-creștină, educația artistico-plastică, educația muzicală, limba engleză, IT, educația ecologică, educația pentru științe, educația financiară și păstrarea tradițiilor românești.

De asemenea, copiii au fost îndrumați să lege noi prietenii, să exerseze respectul, colaborarea, cooperarea, înțelegerea, responsabilitatea, găsirea de soluții și multe alte valori de care au nevoie de-a lungul vieții.

Zi de zi, au exersat deprinderea de a se ruga înainte de începerea activităților, înainte și după servirea mesei de prânz. Însoțiți de pr. Traian Dobrată și de animatori, copiii au pășit zilnic în casa Domnului (Catedrala Greco-Catolică Sf. Nicolae). Părintele le-a fost ghid într-o călătorie prin viața lui Moise, de la naștere, până la sfârșitul vieții. Prin evenimentele din viața lui Moise, cei mici au auzit ce înseamnă să te naști în sim-

plitate, au fost provocați să-și descopere limitele sau slăbiciunile și harurile pe care le au. Mesajul central transmis celor prezenți și care sperăm că a ajuns și-n familiile lor a fost: Dacă îl luăm ca model pe Moise în viața noastră, putem experimenta că prin slăbiciunile noastre Dumnezeu reușește să-și împlinească planul, mereu El suplinește slăbiciunile noastre și ne este fidel dacă mergem pe cale Lui.

Krisztina URSU

Școala de vară la Casa Memorială „Iuliu Maniu” din Bădăcin

În cadrul ediției din acest an a Școlii de vară „Împreună în diversitate și multiculturalitate”, copiii și tinerii participanți au avut bucuria de a petrece câteva zile de neuitat în ambianța încărcată de memorie și spiritualitate a Casei Memoriale „Iuliu Maniu” din Bădăcin.

Ajunsă la a noua colaborare cu acest proiect educativ, Casa Memorială a devenit mai mult decât un obiectiv istoric – un spațiu viu al întâlnirii dintre generații, un loc în care trecutul prinde glas și în care valorile credinței, ale curajului civic și ale iubirii de neam se transmit cu emoție și responsabilitate.

Elevii au fost călăuziți printr-un tur ghidat de către Ana-Maria Borz, muzeograful casei, în care au descoperit aspecte esențiale din viața și misiunea lui Iuliu Maniu, fiu de seamă al Bisericii Greco-Catolice și unul dintre cei mai luminați lideri ai României moderne.

Programul a continuat cu lectura unor fragmente din romanul grafic „Momente din Istorie”, realizat de artistul Mihai Ionuț Grăjdeanu, care a oferit o perspectivă accesibilă și atractivă asupra evenimentelor istorice marcante. Copiii au completat apoi fișe de lucru dedicate personalității lui Iuliu Maniu, fixând cunoștințele dobândite și contribuind, în mod creativ, la păstrarea memoriei sale vii.

Un moment cu totul special l-a constituit reculegerea la mormintele familiei Maniu, unde copiii, în liniște și rugăciune, și-au plecat frunțile în semn de respect față de această familie care a marcat istoria

noastră prin sacrificiu și fidelitate față de credință și idealurile naționale.

O zi a fost dedicată memoriei lui Ionel Pop, unul dintre cei patru nepoți crescuți de Iuliu Maniu, la 40 de ani de la trecerea sa la cele veșnice. Copiii au citit fragmente din scrierile sale, au realizat desene inspirate din acestea și au împletit „coronițele prieteniei” – simboluri ale comuniunii și prieteniei curate dintre ei. Ziua s-a încheiat cu jocuri și activități în aer liber, desfășurate în grădina Casei Memoriale și în parcul din Dealul Țarienei, într-o atmosferă de bucurie, libertate și comuniune. Zilele petrecute la Bădăcin au fost, pentru toți participanții, mai mult decât o lecție de istorie. Au fost o lecție de viață și credință, o întâlnire profundă cu memoria înaintașilor care, prin curaj, jertfă și iubire de țară, ne-au lăsat o moștenire ce merită nu doar cunoscută, ci trăită.

Pr. Cristian BORZ

Pelerinaj la Sanctuarul Eparhial din Oradea

„Mulțumim Sfintei Fecioare pentru că ne însoțește în întreaga viață. Ea este speranța noastră și speranța lumii, ea este pacea noastră și pacea lumii” – cu aceste cuvinte, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, a adus laudă Sfintei Fecioare Maria la finalul pelerinajului de la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului” din Oradea, în ajunul sărbătorii *Adormirii Maicii Domnului* din acest an. Celebrările au început la ora 17.00, cu Paraclisul Maicii Domnului, urmat de Sfânta Liturghie și procesiunea cu statuia Sfintei Fecioare Maria. Programul a continuat la ora 21.00 cu Calea Sfintei Cruci, iar la ora 22.00 cu Sfânta Liturghie.

Ca pelerini ai speranței în acest An Sfânt 2025, foarte mulți credincioși din Oradea și împrejurimi au participat în seara zilei de 14 august a.c. la procesiunea cu statuia Fecioarei Maria de la Fatima pe străzile orașului, de la Sanctuarul Eparhial până la Bazilica Romano-Catolică „Ridicarea la Cer a Fecioarei Maria” și înapoi. O prezență deosebită a fost în acest an cea a cunoscutei soliste Paula Seling, care a interpretat la începutul și la finalul pelerinajului, câte o priceasnă mariană, iar în Bazilica Romano-Catolică, binecunoscutul „Ave Maria”.

Sub deviza „Cu Maica Speranței pe drumul credinței”, pelerinii au pornit din fața Sanctuarului în sunet de fanfară, însoțiți de Preasfințiile lor Virgil Bercea și László Böcskei, episcop romano-catolic de Oradea, de un numeros sobor de preoți, studenți seminariști, persoane consacrate și credincioși laici. Pe traseul străzilor Olimpiadei – Șirul Canonicilor, s-a recitat Rozariul de Mărire, s-au intonat cântări mariane și s-au rostit rugăciuni, purtând statuia Maicii Sfinte pentru a o face prezentă în inimile celor întâlniți pe drum. Copiii au presărat petale de flori înaintea procesiunii, creând un covor de bucurie și credință.

Ajunși la Bazilica Romano-Catolică, pelerinii s-au închinat Maicii Domnului, au rostit rugăciuni împreună cu credincioșii romano-catolici și au primit câte o medalie miraculoasă, pregătită de gazde pentru toți pelerinii și sfințită chiar cu acest prilej. Momentul a fost întregit de interpretarea sublimă a piesei „Ave Maria”, cântată de Paula Seling, acompaniată de orga catedralei.

„Parcurgem împreună un mic pelerinaj pentru a ne exprima încrederea față de Mama noastră”, a spus episcopul László Böcskei în Bazilica Romano-Catolică, subliniind că, în rugăciune, suntem uniți indiferent de limba vorbită sau ritul de apartenență.

„Vă doresc ca acest pelerinaj să ne apropie mai mult de Maica Domnului și unii de alții. Maica Sfântă să binecuvânteze pelerinajul nostru și pe toți cei pe care îi purtăm în sufletele noastre”.

Procesiunea s-a încheiat la Sanctuarul Eparhial,

unde pelerinii s-au rugat împreună cu PS Virgil Bercea, au primit binecuvântarea finală și indulgența plenară. Episcopul greco-catolic de Oradea a mulțumit în mod deosebit PSS László Böcskei pentru comuniunea în această sărbătoare mariană, Fraților Franciscani – în special pr. paroh Iulian Robu (OFMConv.), pr. vicar general Mihai Vătămănelu (OFMConv.), pr. vicar judecătoresc Răzvan Iacob, pr. protopop Gavril Buboii, pr. Cristian Sabău – și tuturor preoților prezenți. O mulțumire specială a fost adresată artistei Paula Seling care, prin cântul ei a înnobilat acest pelerinaj, înălțând prin muzică sufletele tuturor celor prezenți.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

